

Molčeči Benjamin.

(Pravljica.)

Živel je oče, ki je imel tri sinove: Severina, Celestina in Benjamin. Severin je bil razuzdanec in malopridnež, Celestin razgrajač in lažnivec, Benjamin pa je bil tih in molčeč in ga starejša brata radi tega nista marala. Zasmehovala sta ga in nanj zvalila krivdo za vsako hudobijo, ki sta jo napravila. Benjamin je bil vsak dan po nedolžnem tepen. Rekel pa ni nič, ker tako zelo je bil tih in molčeč.

Zgodilo se je pa, da je prišel k očetu teh treh sinov star in razcapan berač in poprosil za večerjo in prenočišče. Ko mu je bilo ustrezno in se je najedel in napil, je sedel za toplo peč in pripovedoval o Deveti deželi, o kraljici Srečki in o njeni prelepi hčerki Ljubici. Zamaknjeni in vznemirjeni so poslušali dečki to lepo pravljico, in starejša sta še tistega večera sklenila, da se napotita do njunega gradu. Vso noč sta premišljevala, kako bi dospela do tiste čarobne Devete dežele in ko je zjutraj vstala zlata zora, ju je že našla na poti do kraljice Srečke.

Malopridna brata sta hodila in hodila, da sama več nista vedela, koliko dni in noči. Bila sta že silno trudna in lačna, ko sta naposled dospela do bivališča grde divje žene, ki je živela v samoti sredi temnega gozda. Okrog njene raztrgane in napol podrte bajte se je razprostiral obsežen sadonosnik in v njem je zorelo najlepše in najslajše sadje. Po sočnatem pašniku za sadonosnikom so se pa pasle črede prekrasnih iskrih konj. Malopridna brata sta se veselo zasmejala, ko sta opazila vse te dobrrote. Samozavestno sta stopila pred divjo ženo in jo ošabno pozvala, naj ju nasiti in osedla dva konja, da jima do Devete dežele ne bo treba hoditi peš.

»Požuri se, baba, ker lačna sva in mudi se nama!« je dejal Severin. Toda žena se ni požurila in ni jima dala ne jesti ne piti, samo zarežala se je, obrnila jima hrbet in zginila v svojo kočo.

»He,« se je zadrhl za njo Celestin, »če nama nočeš dati, kar sva zahtevala, si bova pa vzela sama!«

Urno sta stopila hudobna brata v sadovnjak, ustavila se pod košato hruško, polno zlatih sadov, in stegnila roke po njih. Toda — o groza! Čim sta se dotaknila zlatih hrušk, sta se spremenila v dva iskra konja, žalostno zarezgetala in zdirjala med ostalo konjsko čredo. —

Benjamin, ki je bil ostal doma, je noč in dan premišljeval, kam bi bila utegnila zginiti Severin in Celestin, pa le ni mogel uganiti. Šele samotnega večera, ko je sedel za pečjo in pestoval mlado mačico, se mu je nenadoma zasvetilo v glavi.

»Da,« si je dejal, »tako bo: v Deveto deželo sta odšla!«

Tistega večera Benjamin ni mogel zaspati in ko se je zjutraj zbudila zlata zora, je srečala tudi Benjamin na poti v Deveto deželo.

Molčeči in tihi Benjamin je hodil in hodil, da sam ni več vedel, koliko dni in noči, in silno je bil že lačen, žejen in utrujen, ko je naposled dospel do kočice grde divje žene. Presenečen je opazoval razkošno obilje prežlahtnega sadja in črede prelepih konj in postal je žalosten.

»Če bi imel vsaj nekaj teh okusnih sadov, čašo čiste studenčnice in enega teh iskrih konj,« si je mislil, »pa bi bil najsrečnejši človek na svetu!« Tako si je mislil — rekel pa ni nič. Spoštljivo se je poklonil divji ženi in je hotel dalje po svoji poti. Toda komaj je napravil nekaj korakov, že se

je močno zabliskalo, zemlja se je stresla kakor ob potresu in pred njim je stala — lepa vila...

»Hvala ti, moj odrešenik!« je dejala. »Tisoč let sem čakala človeka, ki bo šel molče mimo te podrte bajte, kajti samo tisti me je mogel rešiti strašnega prekletstva, ki me je bilo spremenilo v grdo divjo ženo, ali ni ga bilo. Prihajali so nešteti, a vsi so zahtevali od mene jedi in iskrih konj. Le ti edini nisi zahteval nič, čeprav si bil lačen, žejen in truden kakor vsi drugi. Glej, s tem si me odrešil, zato boš dobil vse, po čemer so zaman hrepeneli drugi.«

Nežno je prišla lepa vila Benjaminu za roko in ga odpeljala v svoje domovanje, ki se je bilo med tem spremenilo v čaroben vilinski grad. V tem čarobnem vilinskem gradu mu je postregla z najslajšimi jedili in pijačami in postlala mu je na zlati postelji, da se je odpočil in okrepčal od dolge poti in prestanih naporov. Ko se je pa zjutraj prebudil, ga je na dvorišču že čakala zlata kočija, ki je bila zaprežena z dvema prelepima konjema. Tudi je poklicala vila čredo iskrih konj, ki so bili sami začarani mladeniči, in jih je spremenila v ponosne in hrabre vojake v dragocenih bojnih opremah. Vso to silno in mogočno vojsko je dodelila srečnemu Benjaminu, da ga spremi na nadaljni poti do skrivnostne Devete dežele. Le samo dveh konj vila ni spremenila v vojake, pustila jima je še nadalje njiju konjsko zunanost.

Globoko ganjen se je zahvalil Benjamin lepi vili za njene darove in se je s svojim spremstvom napotil dalje. Tako je potoval osem dni in osem noči. Devetega dne je pa le srečno prispel na mejo skrivnostne Devete dežele. Stražili so jo silni velikani. Ti velikani so imeli strog ukaz, da morajo ubiti vsakogar, ki bi hotel prekoračiti mejo, ker zakon Devete dežele je določal, da smejo živi samo od daleč gledati vanjo in še to le redki izvoljeni srečniki. Zgodilo se je pa, da so ravno tedaj, ko je prispel molčeči Benjamin na mejo Devete dežele, pričakovali v gradu kraljice Srečke ženina mladi njeni hčerki Ljubici. Ta srečni ženin je bil kraljevič Srdan, sin kralja Desete dežele, ki mu je bilo ime Nesrečko in je bil silno mogočen in oblasten gospod. Orjaki, ki so stražili mejo, so dobili naročilo, da ga morajo neovirano spustiti v Deveto deželo in v kraljičin grad. Benjamin pa, ki vsega tega seveda ni vedel, je mirno vozil dalje do orjakov in se zanje sploh ni zmenil. Toda zmenili so se oni zanj.

»Stoj!« je zarjul prvi, ko je Benjamin prekoračil deželno mejo. Dvignil je svoj orjaški meč, postavil se tik pred Benjaminu in ga strogo vprašal: »Kdo si, ki hočeš k nam?« Ko je pa opazil, da se vozi Benjamin v zlati kočiji s prelepimi konji in da je tudi vse njegovo spremstvo posuto z zlatom in dragim kamenjem, si je brž mislil, da bi utegnil biti to sam pričakovani ženin kraljične Ljubice, in globoko se mu je poklonil.

»Dovolite, visočanstvo,« mu je dejal orjak, »da prijavim vaš prihod njenemu veličanstvu naši presvetli kraljici in njeni hčerki, vaši nevesti!« In že je zginil preko gore v prestolni grad.

Benjamin se je močno začudil, ko je slišal te besede. Ni jih razumel, rekel pa ni nič. Pognal je svoja iskra konja in se napotil dalje po srebrni cesti Devete dežele. Vozil se je mimo prelestnih vrtov, polnih čarobnega cvetja, srebrnega grmičja, zlatega sadja in rajskih ptic, ki so prepevale pesmi o blaženi sreči in večni ljubezni. Tako je prispel do kraljičinega gradu. Tam je bilo že vse pokoncu, da sprejme visokega gosta in dragega ženina. Sama kraljica mu je prišla nasproti, ljubeče ga objela. Kraljična Ljubica ga je vesela pozdravila. Benjamin pa, ki ga je vse to silno presenetilo in začudilo, se je globoko poklonil visokemu dvoru, rekel pa ni nič.

»Truden je od dolge poti,« si je mislila kraljica, zato ni silila vanj, temveč ga je odvedla v svoj grad in mu odkazala prelepo spalnico z biserno posteljo, da se naspí in odpočije. Benjamin je bil sicer res truden, toda zaspati le ni mogel. Čimbolj je premišljal, tembolj se mu je dozdevalo, da ga smatrajo za nekoga, kar ni, in mučila ga je skrb, kako se bo vse to čudno naključje razmotalo in razrešilo. Naposled je sklenil, da stopi pred kraljico in ji pove, kdo da je in kako je prišel v njeno deželo; toda svojega sklepa ni več mogel izvršiti...

Nenadoma so se odprla vrata njegove spalnice in vanjo je planila do zob oborožena dvorna straža, zgrabila ga, zvezala in ga vrgla v globoko in temno grajsko ječo. Benjamin se je dobro zavedal, da se mu godi krivica in da trpi po nedolžnem, rekel pa le ni nič. Molče je dopustil, da so storili z njim, kar so hoteli. Pohlevno in vdano je legel na trda kamenita tla in čakal, kaj se bo zgodilo. Tako je ležal vso noč v temni in vlažni ječi in šele proti jutru se mu je zazdelo, da čuje za seboj neko rahlo, pritajeno škrtanje. To škrtanje je prihajalo vedno bliže in bliže in ko je prišlo najbliže, je nenadoma prenehalo. V debeli steni strašne ječe se je pokazala mala svetla odprtina, skozi to odprtino je pa prišla drobna miška in hitela naravnost k njemu. Previdno se je približala Benjaminovemu ušesu in mu zašepetala:

»Dobro jutro, dobri Benjamin! Pošilja me k tebi lepa vila, ki si jo odrešil, ker je videla v svojem čarovnem zrcalu, kaj se ti je pripetilo. Ne boj se, ker bo vse dobro izteklo! Ko si prispel, so smatrali tebe za pričakovanega ženina; toda med tem, ko si ti počival, je prispel v grad tudi pravi ženin in kraljica je spoznala svojo zmoto. Zato me poslušaj in pazi na vsako mojo besedo: Ko bo zunaj posijalo solnce, bodo prišli pote in te bodo odvedli pred najvišji sodni dvor. V prestolni dvorani Devete dežele bodo sedeli na prestolih kraljica, kraljična in kraljevič Srdan, okrog njih pa bodo zbrani vsi ministri in veliki sodniki. Zasliševanje bo vodila sama kraljica. Spraševala te bo, kdo si in po kaj si prišel, ti ji pa ne daj odgovora. Globoko se pokloni kraljični in ji izroči tole ogledalce!« Miška potisne Benjaminu v roko majceno ogledalce, želi mu dobro srečo in zgine.

Prav tedaj je posvetilo zunaj zlato solnce, v ključavnici Benjaminove ječe je pa zarožljaj ključ in vstopili so kraljičini stražniki, osvobodili Benjamina trdih vezi in ga odvedli pred najvišji sodni dvor. Tam je bilo res vse prav tako zbrano, kakor je bila povedala miška. Na prestolih so sedeli kraljica, kraljična in kraljevič Srdan, okrog njih so bili pa zbrani ministri in visoki sodniki.

»Kdo si in čemu si se vtihotapil v mojo deželo?« je vprašala Benjamina kraljica z osornim in pretečim glasom.

Benjamin se pa ni zmenil za njeno vprašanje. Približal se je kraljični, se ji globoko poklonil in ji izročil ono majceno čarovno zrcalce. Kraljična se mu je ljubeznivo nasmehnila, vzela ogledalce in pogledala vanje. Gledala je in gledala in njena lepa lica so bolj in bolj bledela. Naposled je kriknila od nepopisne groze, planila kvišku in se onesveščena zgrudila na tla. Preplašeni so ji priskočili na pomoč ministri in sodniki, a kraljica ji je vzela iz roke čarovno zrcalo in se radovedno ozrla vanje. In tudi njena lica so pobledela od groze, ker v zrcalu je videla vse muke, ki bi jih morala pretrpeti njena oboževana hčerka, ako bi se poročila z mrkim kraljevičem Srdanom. V tem skrivnostnem zrcalcu je videla tudi mračno in strašno Deseto deželo in kraljev temni, mrtvaški grad. Z grozo v duši se je zavedela, komu je hotela izročiti svoje dete. Omamljena od tega nenadnega spoznanja je planila k molčecemu Benjaminu ter se mu zahvalila, da ji je otel otroka

iz krempljev pošastnega ženina. Potem se je obrnila k svojim stražnikom in jim velela: »Zgrabite tega princa, zvežite ga in odpeljite preko meje in nikdar in nikoli več naj se ne prikaže pred moje oči!«

Kakor bi trenil, so izvršili stražniki kraljičin ukaz. In glejte, čim je princ zapustil prestolno dvorano, se je kraljična spet osvestila, nasmehnila se vsa blažena, stopila k molččecu Benjaminu in mu podala roko. Osem dni in osem noči so potem slavili v prestolnici Devete dežele poroko Benjaminina in kraljične Ljubice; devetega dne sta se pa mlada zakonca poslovila od kraljice in sta se s svojim bogatim in mogočnim spremstvom napotila na Benjaminov dom, da mu prineseta véliki nauk, da je — molk zlato! Kmalu sta bila rešena kazni tudi nesrečna Benjaminova brata Severin in Celestin. Spremenila sta se v zala mladeniča in sta postala pobočnika in prva svetovalca kralja Benjaminina in kraljice Ljubice.

Janko Polák:

Detetu.

<i>Detece moje,</i>	<i>Nič ni oblakov,</i>
<i>tvoje oko</i>	<i>nič ni meglá,</i>
<i>zdi se mi kakor</i>	<i>nič ni bridkosti,</i>
<i>jasno nebo.</i>	<i>nič ni solzá.</i>

*Da bi ostalo
tvoje oko
dolgo še, kot je
danes nebo!*

MLADINSKI NOVIČAR

To veste, da je med jako sladak in prijeten, pa tudi sila zdrav. Nikoli pa niste še dodobra premislili, koliko truda in napora je skritega n. pr. v eni žlici tega zdravilnega nektarja. To je znano, da je čebelica vzor pridne in neutrudljive živalce, in da naj se lenuh sramuje pred njo. Tako daleč pa mi marljivosti njene še nismo presodili, da bi vedeli, koliko letanja in nabiranja je treba n. pr. za četrt kg medu. Neki Amerikanec je po dolgih in globokoumnih poskusih dognal, da je za en kg medu potrebno življenjsko delo več ko 4000 čebelic. Povprečno zleti vsaka čebelica v svojem kratkem življenju iz panja tritisoč dvestokrat. — Mladi prijatelj! Če bi se te lotelaval bolezni, ki ima za podlago lenobo, pojdi k ulnjaku in opazuj to neugnano vrvenje!

Iznajdljivost dobrih otrok. Občinski predstojnik in predsednik krajevnega šolskega odbora v Vienne na Francoskem je v svoji brezvernosti dal odstraniti sveto razpelo iz dekliške šole. Drugo jutro so imele vse učenke male križke pripete na prsih. Predstojnik ni imel zoper to tiho obsodbo svojega nevzgojnega in veri sovražnega ravnanja ne oblasti ne moči. Junaške krščanske deklice so pa pričale, da se krščanskega prepričanja ne smemo nikdar sramovati in da moramo vero tudi pred svetom pričati.

Mucek — morilec otroka. V Dingolfing-u na Bavarskem se je one dni to-le pripetilo: V neki družini so pustili otročiča samega in brez varstva v zibeli. Mirno je spančkal. Domača muca je pa rada — kakor vsa mačja živala — iskala v hladnih dneh gorkega kotička. Našla ga je to pot ob glaviči nežnega otročiča. Kar meni nič tebi nič, se je zleknila čez glavičo otrokovo. Ta se je pa vsled tega zadušil. Ali ni znabiti mamica premalo priporočila svojega ljubljénčka angelu varuhu?